

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U003507

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 13-07-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кочмарь Віталій Михайлович

2. Vitalii M. Kochmar

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0902-1743

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Медицина

Дата захисту: 03-09-2026

Спеціальність за освітою: Лікувальна справа

Місце роботи здобувача: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 15993

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29.29, 76.29.31, 76.29.34

Тема дисертації:

1. Особливості ураження гастродуоденальної зони у хворих на остеохондроз хребта та їх лікування
2. Features of Gastroduodenal Zone Lesions in Patients with Spinal Osteochondrosis and Their Treatment

Реферат/анотація:

1. Дисертаційна робота присвячена вивченню особливостей ураження гастродуоденальної зони (ГДЗ) у хворих на остеохондроз хребта (ОХ) поперекового відділу хребта (ПВХ) та розробці ефективних методів їх лікування. Наукове дослідження виконано у три етапи. На I етапі проведено оцінку клінічних особливостей ураження хребта при ОХ ПВХ залежно від методу лікування пацієнтів. Також охарактеризовано кратність, тривалість самолікування препаратами з групи нестероїдних протизапальних препаратів (НПЗП) та проаналізовано групи препаратів, що пацієнти систематично вживали для зменшення больової симптоматики. Визначено частоту інфікування *Helicobacter pylori* (HP) хворих з ОХ ПВХ. На I етапі обстежених хворих на ОХ ПВХ та ураження верхніх відділів ШКТ розподілили на дві групи: в I групу увійшло 226 хворих з ОХ ПВХ, яким проведено оперативне лікування на хребті. Серед обстежених пацієнтів I групи чоловіків було 118 (52,2 %), а жінок – 108 (47,8 %). В II групу віднесено 214 хворих із ОХ ПВХ, яким призначено

консервативне лікування при ураженні хребта. Серед обстежених II групи чоловіків було 98 (45,8 %), жінок – 116 (54,2 %). В контрольну групу ввійшло 20 практично здорових осіб (чоловіків було 12 (60,0 %), жінок – 8 (40,0 %). Середній вік складав $42,9 \pm 4,7$ років. На II етапі проведено оцінку особливостей ураження верхніх відділів ШКТ у пацієнтів із ОХ ПБХ, а також визначено фактори, що сприяють формуванню ураження слизової оболонки верхніх відділів ШКТ. Для II етапу наукового спостереження відібрано хворих з ОХ ПБХ лише з II групи, що систематично приймали препарати з групи НПЗП. Розподіл хворих з ОХ ПБХ на II етапі наукового дослідження був таким: в 1 групу ввійшло 73 хворих з хронічним гастритом (ХГ) при ОХ ПБХ; 2 групу склали 42 хворих із виразковою хворобою (ВХ) шлунку та дванадцятипалої кишки (ДПК) при ОХ ПБХ. Пацієнти 1 та 2 груп із ураженням ГДЗ склали основну групу обстежених. В 3 групу (група порівняння) віднесено 99 пацієнтів із ГЕРХ. На III етапі наукового дослідження проведено оцінку ефективності запропонованого комплексного лікування. Для III етапу наукової роботи відібрано лише пацієнтів із ХГ та ГЕРХ. Хворих з ВХ шлунку та ДПК у зв'язку з високою частотою інфікування бактерією НР не включено в цей етап наукового спостереження. Хворих на III етапі наукового спостереження розподілено залежно від НР-статусу та методу лікування, а саме: НР-позитивні пацієнти із ХГ при ОХ ПБХ склали 1.1 підгрупу (n=29); НР-позитивні пацієнти із ГЕРХ при ОХ ПБХ віднесені до 2.1 підгрупи (n=59); НР-негативні хворі із ХГ при ОХ ПБХ віднесені до 1.2 підгрупи (n=44); НР-негативні хворі із ГЕРХ при ОХ ПБХ віднесені до 2.2 підгрупи (n=40). Аналіз даних анамнезу також вказує на те, що в обстежених пацієнтів із ОХ ПБХ та ураженням верхніх відділів ШКТ часто визначаються інші супутні захворювання органів травлення, серцево-судинна патологія, ураження бронхо-легеневої системи та органів кровотворення (особливо залізодефіцитна анемія). Практичне значення одержаних результатів. Доведено необхідність проведення ФЕГДС для оцінки характеру ураження верхніх відділів ШКТ у хворих із ОХ ПБХ. Аргументовано необхідність визначення *Helicobacter pylori* для прогнозування ступеня ураження верхніх відділів ШКТ у хворих із ОХ ПБХ. Виявлена інформативність дослідження показника індексу маси тіла (ІМТ) у хворих із ураженням верхніх відділів ШКТ при ОХ ПБХ для проведення його корекції. Обґрунтовано необхідність оцінки психосоматичного статусу у хворих із ураженням верхніх відділів ШКТ при ОХ ПБХ для проведення його лікування. Доведена ефективність призначення антигелікобактерної терапії НР-інфікованим пацієнтам із ОХ ПБХ та ураженням верхніх відділів ШКТ із подальшим переходом на прийом ІПП у поєднанні із комплексним пробіотичним засобом, що містить масляну кислоту, інουλін, *Bifidobacterium bifidum* Bb-06 SD6576 та *Bifidobacterium lactis* BI-04 ATCC SD5219. Обґрунтована доцільність комплексного лікування, що передбачає модифікацію способу життя на фоні БЛ, що включає ІПП, ребаміпід та комплексний засіб, що містить мелатонін, магнію бісгліцинат, вітамін В6 у НР-негативних пацієнтів із ОХ ПБХ та ураженням верхніх відділів ШКТ для зменшення вираженості клінічних симптомів, ураження слизової оболонки езофагогастроудоденальної зони та покращення психоемоційного статусу у цих пацієнтів.

2. The dissertation is devoted to the study of the features of the gastroduodenal zone (GDZ) lesions in patients with spinal osteochondrosis (OC) of the lumbar spine (LS) and the development of effective methods of their treatment. The scientific study was carried out in three stages. At the first stage, the clinical features of spinal cord injury in patients with OC of the LS were assessed, depending on the treatment method of these patients. We determined the frequency and duration of self-treatment with nonsteroidal anti-inflammatory drugs (NSAIDs) and analyzed the groups of drugs that the patients systematically used to reduce pain symptoms. We also determined the frequency of *Helicobacter pylori* (HP) infection in patients with OC of the LS. At the first stage, the examined patients with OC of the LS and lesions of the upper GIT were divided into two groups: group I included 226 patients with OC of the LS who had undergone surgical treatment of the spine. Among the examined patients in group I, there were 118 males (52.2%) and 108 females (47.8%). Group II included 214 patients with OC of the LS who were prescribed conservative treatment for spinal lesions. Among the examined patients in group II, there were 98 males (45.8%) and 116 females (54.2%). The control group included 20 practically healthy individuals: 12 males (60.0%) and 8 females (40.0%). The average age was 42.9 ± 4.7 years. At the second stage, the characteristics of the upper GIT lesions in patients with OC of the LS were assessed. Also, factors contributing to the formation of lesions of the upper gastrointestinal mucosa were identified. The second stage of scientific observation included

only group II patients with OC of the LS, who systematically took drugs from the NSAIDs group. The distribution of patients with OC of the LS at the second stage of the scientific study was as follows: group 1 included 73 patients with chronic gastritis (CG) with OC of the LS; group 2 consisted of 42 patients with gastric and duodenal ulcers with OC of the LS. Patients of groups 1 and 2 with GDZ lesions made up the main group of the examined patients. Group 3 (comparison group) included 99 patients with GERD. At the third stage of the scientific study, the effectiveness of the proposed complex treatment was assessed. Only patients with CG and GERD were selected for the third stage of the scientific observation. Patients with gastric and duodenal ulcers were not included in this stage of scientific study due to the high frequency of HP infection. At the third stage of scientific observation patients were distributed depending on the HP status and treatment method, namely: HP-positive patients with CG with OC of the LS were assigned subgroup 1.1 (n=29); HP-positive patients with GERD and OC of the LS were assigned to subgroup 2.1 (n=59); HP-negative patients with CG and OC of the LS were assigned to subgroup 1.2 (n=44); HP-negative patients with GERD and OC of the LS were assigned to subgroup 2.2 (n=40). Analysis of the anamnesis data also indicates that the examined patients with OC of the LS and lesions of the upper GIT frequently have other concomitant diseases of the digestive organs, cardiovascular pathology, lesions of the bronchopulmonary system and hematopoietic organs, especially iron deficiency anemia. Practical significance of the obtained results. The necessity of performing FEGDS to assess the nature of the upper GIT lesions in patients with OC of the LS has been proven. The necessity of determining *Helicobacter pylori* to predict the degree of upper GIT lesions in patients with OC of the LS has been argued. The informativeness of the study of the body mass index (BMI) in patients with upper GIT lesions in OC of the LS for its correction has been revealed. The necessity of assessing the psychosomatic status in patients with upper GIT lesions in OC of the LS for its treatment has been substantiated. Prescribing anti-helicobacter therapy to HP-infected patients with OC of the LS and upper GIT lesions, with the subsequent transition to PPIs in combination with complex probiotic containing butyric acid, inulin, *Bifidobacterium bifidum* Bb-06 SD6576 and *Bifidobacterium lactis* BI-04 ATCC SD5219, has been proven. The feasibility of complex treatment for HP-negative patients with OC of the LS and the upper GIT lesions has been substantiated, including lifestyle modification against the background of BT, including PPIs, rebamipide and a complex agent containing melatonin, magnesium bisglycinate, vitamin B6 to reduce the severity of clinical symptoms of the esophagogastrroduodenal mucosa damage and improve the psychoemotional status.

Державний реєстраційний номер ДіР: 0124U002167

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Filip SS, Kochmar VM, Stoika VV, Pushkash II. Endoscopic and morphological features of chronic gastritis in patients with lumbar spine osteochondrosis. *Wiadomości Lekarskie*. 2024;77(3):533-538.
- 2. Філіп СС, Кочмарь ВМ, Стойка В.В. Частота інфікування *Helicobacter pylori* при ураженні езофагогастродуоденальної зони у хворих на остеохондроз хребта. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Медицина»*. 2024; 1 (69): 41-45.
- 3. Філіп СС, Кочмарь ВМ. Психосоматичні особливості у хворих з ураженням езофагогастродуоденальної зони при остеохондрозі хребта, можливості корекції. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Медицина»*. 2025; 2 (72): 17-21.
- 4. Філіп СС, Кочмарь ВМ. Диференційований підхід до лікування при НПЗП-індукованому хронічному гастриті та гастроезофгеальній рефлюксній хворобі у хворих на остеохондроз хребта. *Проблеми клінічної педіатрії*. 2025; 4 (70): 76-81.

- 5. Філіп С.С., Кочмарь В.М. Частота інфікування *Helicobacter pylori* у хворих на хронічний гастрит та остеохондроз поперекового відділу хребта. Науково-практична конференція з міжнародною участю «Актуальні питання вищої медичної освіти з формування практичних навичок і компетенцій лікаря загальної практики-сімейного лікаря», м. Тернопіль 22-23 лютого 2024 року (Усна доповідь)
- 6. Кочмарь В.М., Кидибиц С.С., Цьока С.А., Стан М.П. Особливості лікування гастроєзофагеальної рефлюксної хвороби у пацієнтів після холецистектомії та ураженні хребта дегенеративно-дистрофічного генезу. Науковий симпозіум з міжнародною участю «Раціональний менеджмент і фармацевтична опіка пацієнтів із коморбідністю в загальнолікарській практиці», м. Тернопіль 12-13 грудня 2024 (Усна доповідь).
- 7. Кочмарь В.М., Цьока С.А., Стан М.П., Грига В.І. Використання препарату мелатонін у поєднанні із гіалуриновою кислотою для лікування уражень верхніх відділів шлунково-кишкового тракту у пацієнтів із дегенеративно-дистрофічними змінами хребта. Науково-практична конференція з міжнародною участю «Актуальні питання діагностики, лікування, раціональної фармакотерапії, профілактики та реабілітації в практиці сімейного лікаря», м. Тернопіль 19-20 червня 2025 року (Усна доповідь).
- 8. Кочмарь В.М., Стан М.П., Грига В.І. Диференційований підхід до лікування хворих з ураженням езофагогастроуденальної зони при остеохондрозі хребта. Науковий симпозіум з міжнародною участю «Раціональний менеджмент і фармакологічна опіка пацієнтів із коморбідністю в загальнолікарській практиці» м. Тернопіль 11-12 грудня 2025 року (Усна доповідь).
- 9. Стан М.П., Барані В.Є., Гечко М.М., Кочмарь В.М. Особливості клінічної симптоматики ГЕРХ у хворих з високою коморбідністю. Науково-практична конференція з міжнародною участю «Актуальні питання вищої медичної освіти з формування практичних навичок і компетенцій лікаря загальної практики-сімейного лікаря» м. Тернопіль 26-27 лютого 2026 року (Усна доповідь)

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0124U002167

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Філіп Степан Степанович

2. Stepan S. Filip

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6549-3892

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чернявський Володимир Володимирович

2. Volodymyr V. Cherniavskyi

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.36

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5831-8810

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бабінець Лілія Степанівна

2. Liliya S. Babinets

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.36

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0560-1943

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України

Код за ЄДРПОУ: 02010830

Місцезнаходження: Майдан Волі, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Петричко Оксана Іванівна

2. Oksana I. Petrychko

Кваліфікація: к.мед.н., доцент, 14.01.30

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5420-6424

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бедей Неллі Вікторівна

2. Nelli V. Bedei

Кваліфікація: к.мед.н., доцент, 14.01.30

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8044-0644

Додаткова інформація: Scopus Author ID: 57215357325

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Архій Емілія Йосипівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Архій Емілія Йосипівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Сабов Вікторія Іванівна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна